

TRƯỜNG THCS PHAN CÔNG HỚN

TỔ LỊCH SỬ - ĐỊA LÝ

MÔN LỊCH SỬ - ĐỊA LÝ 6 (Từ ngày 29/4/2024 đến ngày 4/5/2024)

TIẾT 94, 95

BÀI 20: VƯƠNG QUỐC CHĂMPA TỪ THẾ KỈ II ĐẾN THẾ KỈ X (2 tiết)

A. LÝ THUYẾT:

I. SỰ RA ĐỜI VÀ QUÁ TRÌNH PHÁT TRIỂN CỦA VƯƠNG QUỐC CỔ CHĂM - PA

- Vương quốc cổ Chăm - pa ra đời sau cuộc khởi nghĩa năm 192 ở huyện Tượng Lâm (Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định ngày nay).
- Khu Liên đã lãnh đạo nhân dân đánh phá châu thành, giết thứ sử Hán, giành được quyền tự chủ, lập nước với tên gọi ban đầu là Lâm Ấp. Từ thế kỉ VII, tên nước gọi là Champa.
- Từ thế kỉ II đến thế kỉ X, vương quốc Champa trải qua ba vương triều.
- Cuối thế kỉ IX, lãnh thổ Chăm -pa mở rộng nhất, bao gồm toàn bộ vùng ven biển, trải dài từ dãy Hoành Sơn ở phía bắc đến sông Dinh (Ninh Thuận) ở phía nam.

II. KINH TẾ VÀ TỔ CHỨC XÃ HỘI

1. Kinh tế:

- Hoạt động kinh tế chủ yếu của cư dân Chăm -pa là sản xuất nông nghiệp: trồng lúa trên nhiều loại ruộng khác nhau, biết sử dụng công cụ lao động bằng sắt và sức kéo của trâu bò.
- Chăm - pa nổi tiếng về các loại khoáng sản như vàng, bạc, hổ phách,... và nhiều lâm sản quý như ngà voi, sừng tê giác, trầm hương, khai thác lâm sản, đánh cá, buôn bán với nước ngoài.

2. Xã hội: Xã hội gồm nhiều tầng lớp: vua, quý tộc, thủy quân, thợ thủ công, nghệ nhân, nông dân.

III. NHỮNG THÀNH TỰU VĂN HOÁ TIÊU BIỂU

- Chữ viết: chữ Phạn của Ấn Độ, Champa đã có chữ viết riêng vào thế kỉ IV.
- Tôn giáo: Hai tôn giáo Ấn Độ là Bà-la-môn và Phật giáo đều du nhập vào Champa,
- Âm nhạc và múa: để phục vụ các nghi lễ tôn giáo
- Kiến trúc: Nhiều công trình kiến trúc, các tác phẩm điêu khắc vẫn được bảo tồn đến ngày nay.

B. VÍ DỤ:

C. BÀI TẬP ÁP DỤNG:

Câu 1: Hoạt động kinh tế chính của cư dân Champa là?

- | | |
|--------------------------------|-----------------------|
| A. thủ công nghiệp. | B. thương nghiệp. |
| C. nông nghiệp trồng lúa nước. | D. mậu dịch hàng hải. |

Câu 2: Chữ viết của người Chăm có nguồn gốc từ văn tự nào?

- | | | | |
|-------------|--------------|----------------|---------------|
| A. Chữ Hán. | B. Chữ Phạn. | C. Chữ Ai Cập. | D. Chữ latin. |
|-------------|--------------|----------------|---------------|

Câu 3: Trong các thế kỉ II – VIII, kinh đô của nước Champa đóng ở đâu?

- A. Bạch Hạc (Phú Thọ).
- B. Sin-ha-pu-ra (Quảng Nam).
- C. Cổ Loa (Hà Nội).
- D. Phú Xuân (Huế)

Câu 4: Năm 192, Khu Liên lên ngôi vua đã đặt tên nước là gì?

- A. Văn Lang.
- B. Lâm Ấp.
- C. Chân Lạp.
- D. Phù Nam.

Câu 5: Ai đã lãnh đạo nhân dân Tượng Lâm nổi dậy giành quyền tự chủ và đặt tên nước là Lâm Ấp?

- A. Mai Thúc Loan.
- B. Phùng Hưng.
- C. Khu Liên.
- D. Triệu Quang Phục.

Câu 6: Điều kiện tự nhiên nào giúp Vương quốc Champa trở thành cầu nối trao đổi, buôn bán thường xuyên với các thương nhân nước ngoài?

- A. Nhiều đồng bằng lớn, màu mỡ.
- B. Đường bờ biển dài, vị trí thuận lợi.
- C. Có các con sông lớn, như: sông Thu Bồn...
- D. Đất đai khô cứng, kém màu mỡ.

Câu 7: Từ trước thế kỉ X, sinh sống chủ yếu trên lãnh thổ Vương quốc Champa chủ yếu là tộc người nào?

- A. Chăm.
- B. Khơ-me.
- C. Kinh.
- D. Mông.

Câu 8: Yếu tố nào dưới đây là điều kiện thuận lợi để nhân dân Tượng Lâm nổi dậy giành chính quyền vào năm 192-193?

- A. Nhà Đường suy yếu, không đủ sức cai trị.
- B. Tượng Lâm nằm xa trị sở của chính quyền đô hộ.
- C. Nhân dân Giao Chỉ hay nổi dậy.
- D. Quân của Tượng Lâm mạnh hơn nhà Hán

Câu 9: Văn hóa Champa chịu ảnh hưởng đậm nét của nền văn hóa nào trên thế giới?

- A. Trung Quốc.
- B. Ấn Độ.
- C. Ai Cập.
- D. Ả Rập.

Câu 10: Tôn giáo nào có trong đời sống tinh thần của cả người Champa và người Việt cổ?

- A. Nho giáo.
- B. Hồi giáo.
- C. Phật giáo.
- D. Hindu giáo.

Câu 11: Khu di tích thánh địa Mỹ Sơn nằm ở tỉnh nào của Việt Nam ngày nay?

- A. Quảng Ngãi.
- B. Quảng Nam.
- C. Quảng Bình.
- D. Quảng Trị.

Câu 12: Di sản nào của người Champa còn tồn tại đến ngày nay?

- A. Chùa Một Cột.
- B. Chùa Tây Phương.
- C. Cầu Tràng Tiền.
- D. Thánh địa Mỹ Sơn.

Câu 13: Nội dung nào dưới đây không phản ánh đúng đời sống văn hóa của cư dân Champa từ thế kỉ II đến thế kỉ X?

- A. Tục xăm mình, chôn cất người chết.
- B. Theo đạo Bà La Môn và đạo Phật.
- C. Có tục hỏa táng người chết.
- D. Ở nhà sàn và ăn trâu cau.

Câu 14: Nội dung nào dưới đây không phải là điểm giống nhau về đời sống của cư dân Văn Lang - Âu Lạc và cư dân Champa?

- A. Nông nghiệp trồng lúa nước là nguồn sống chủ yếu.
- B. Vua đứng đầu nhà nước, nắm mọi quyền hành.
- C. Ở nhà sàn, có tín ngưỡng sùng bái tự nhiên.
- D. Chịu ảnh hưởng sâu sắc của văn hóa Trung Quốc.

Câu 15: Nét nổi bật của Vương quốc Champa sau này là?

- A. chịu ảnh hưởng sâu sắc từ văn hóa Ấn Độ.
- B. lãnh thổ kéo dài đến Nam bộ ngày nay.
- C. chịu ảnh hưởng sâu sắc từ văn hóa Trung Quốc.
- D. lãnh thổ thuộc Bắc bộ ngày nay.

D. DẶN DÒ:

- Học thuộc lòng bài 20
- Làm bài tập trắc nghiệm
- Đọc trước bài 21: VƯƠNG QUỐC CỔ PHÙ NAM

BÀI 21: VƯƠNG QUỐC CỔ PHÙ NAM (2 tiết)

A. LÝ THUYẾT:

I. QUÁ TRÌNH THÀNH LẬP, PHÁT TRIỂN VÀ SUY VONG CỦA PHÙ NAM

- Vương quốc cổ Phù Nam ra đời khoảng thế kỉ I, lãnh thổ phần lớn thuộc vùng đất Nam Bộ Việt Nam ngày nay.
 - Từ thế kỉ III đến thế kỉ V, Phù Nam là quốc gia phát triển nhất trong khu vực Đông Nam Á, là trung tâm kết nối giao thương và văn hoá giữa các cộng đồng dân cư trong khu vực với Ấn Độ, Trung Quốc.
 - Từ thế kỉ III, Phù Nam bắt đầu mở rộng lãnh thổ, nhiều lần chinh phục các xứ lân bang.
 - Thế kỉ VI, Phù Nam bắt đầu suy yếu và bị Chân Lạp thôn tính.
- Vương quốc Phù Nam sụp đổ vào khoảng đầu thế kỉ VII. Các thành thị cổ nổi tiếng một thời như Óc Eo (An Giang) cũng đột ngột biến mất.

II. HOẠT ĐỘNG KINH TẾ VÀ TỔ CHỨC XÃ HỘI

1. Hoạt động kinh tế

- Phần lớn cư dân Phù Nam sống bằng nghề trồng lúa.
- Nhiều sản phẩm thủ công nghiệp độc đáo thể hiện đặc trưng của vùng văn hoá sông nước vẫn còn tồn tại đến ngày nay.
- Người Phù Nam còn rất giỏi buôn bán, giao lưu thương mại, trao đổi sản vật và hàng hoá với thương nhân các nước như Ấn Độ, Trung Quốc, Ả Rập, Mã Lai,... Hoạt động buôn bán nhộn nhịp ở các cảng thị, đặc biệt ở Óc Eo.

2. Tổ chức xã hội

- Xã hội Phù Nam có nhiều tầng lớp: Quý tộc, nông dân, thương nhân, thợ thủ công.
- Thành thị, nơi sinh sống của những tầng lớp cư dân khác nhau, đã giữ vai trò quan trọng trong tổ chức xã hội của Phù Nam.

III. MỘT SỐ THÀNH TỰU VĂN HÓA

- Ở: nhà sàn, làm nhà trên kênh rạch, xây thành thị ở những vùng đất nổi
- Đi lại chủ yếu bằng mảng, ghe thuyền,
- Chữ viết: Chữ Phạn đã du nhập vào Phù Nam.
- Tôn giáo: Hin-đu giáo và Phật giáo đều được du nhập từ Ấn Độ và phát triển ở Phù Nam.
- Kiến trúc: nghệ thuật kim hoàn tinh tế, phát triển cao, chạm khắc nổi trên đá, đất nung.

B. VÍ DỤ:

C. BÀI TẬP ÁP DỤNG:

D. DẶN DÒ:

- Học thuộc lòng bài 21
- Xem trước bài tập Luyện tập và vận dụng

Mọi thắc mắc quý PHHS và học sinh vui lòng liên hệ:

GVBM: LÊ THANH TUYỀN

SĐT: 0981979190

